

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: U-1062/04
Banja Luka, 09.4.2008. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Janka Ninića kao predsjednika vijeća, te Zlatka Kulenovića i Fikreta Kršlakovića kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Sonje Matić, u upravnom sporu po tužbi preduzeća a.d. B. L. (u daljem tekstu: tužilac) protiv rješenja tuženog ministarstva - uprave broj 01/0104/II-450-773/04 od 06.9.2004. godine, u predmetu utvrđivanja poreza na promet motornog vozila, u sjednici vijeća održanoj dana 26.3.2008. godine, donio je

P R E S U D U

Tužba se djelimično uvažava i osporeni akt poništava u dijelu koji se odnosi na obavezu plaćanja kamate na iznos poreza na promet proizvoda.

U preostalom dijelu, tužba se odbija kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom je odbijena žalba tužioca na rješenje Područnog centra B.L. broj 02/0702/052-137/04 od 07.7.2004. godine, kojim mu je naloženo da na ime poreza na promet vozila, koji je nastao kao posljedica prodaje osnovnog sredstva (teretnog vozila) u roku kraćem od 3 godine, plati ukupan iznos od 19.262,02 KM, uz odredbe da je to dužan učiniti u roku od 10 radnih dana, dokaz o plaćanju dostaviti prvostepenom organu i uz upozorenje na posljedice prinudne naplate, sa obrazloženjem osporenog akta: da je prema računu od 19.3.2003. godine, tužilac nabavio novo teretno vozilo marke „Mercedes“ (bliži podaci o vozilu su navedeni u osporenom aktu i prvostepenom rješenju) kao osnovno sredstvo i da je bio oslobođen obaveze plaćanja poreza na promet, saglasno odredbi člana 25. stav 1. tačka 5. Zakona o akcizama i porezu na promet („Službeni glasnik RS“ broj 25/02, u daljem tekstu ZAPP), uz zabranu njegovog otuđenja u dalje 3 godine saglasno odredbi člana 26. ZAPP; da je to vozilo u viđenom stanju (havarisano usljed saobraćajne nezgode) prodao AK „J.“ B. L., dana 19.2.2004. godine za cijenu od 11.000,00 KM; da je prvostepeni organ pravilno primijenio odredbu člana 26. stav 2. ZAPP naloživši tužiocu obavezu plaćanja poreza na promet motornog vozila sa pripadajućim kamatama počev od dana nabavke, tako što je za osnovicu tog poreza uzeo vrijednost vozila iz računa od 19.3.2003. godine; da oštećenje (havarija) vozila nije od značaja, jer da je predmet prodaje tog vozila AK „J.“ B. L. teretno vozilo istih karakteristika kao i nabavljeno, pa da je promet osnovnog sredstva izvršen suprotno odredbi člana 26. ZAPP; da nije osnovan navod žalbe u pogledu pobijanja poreske osnovice, jer da u smislu odredbe člana 19. ZAPP osnovicu čini prodajna cijena proizvoda iskazana u fakturi dobavljača vozila u iznosu od 65.295,00 KM, što je nabavna cijena za

tužioca, kao i da je kupoprodajni ugovor sa AK „J.“ B.L. predmet posebnog postupka oporezivanja u kome je to pravno lice obveznik poreza.

Blagovremeno podnijetom tužbom od 21.9.2004. godine, tužilac pobija zakonitost toga akta iz razloga propisanih odredbom člana 10. stav 1. tačka 1. i 3. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 12/94, u daljem tekstu: ZUS), te navodi: da je pogrešan zaključak tuženog da je tužilac prodao AK „J.“ B. L. osnovno sredstvo u ispravnom stanju prije isteka 3-godišnjeg roka, iako je tuženom bilo poznato da je vozilo potpuno uništeno; da su toj Autokući ustupljeni havarisani dijelovi vozila, potpuno neupotrebljivi kao vozilo i da su predati i dokumenti vozila; da tuženi nije vodio računa o sadržaju odredbe člana 15. tačka 3. ZAPP, jer da je vozilo uništeno u saobraćajnoj nezgodi, koju da smatra višom silom; da se zbog razlike nabavne cijene novog vozila (65.295,00 KM) u odnosu na cijenu prodaje havarisanih dijelova (11.000,00 KM) ne radi o vozilu, niti o vozilu sa istim karakteristikama; da potpuno uništeno i havarisano vozilo nije moglo predstavljati osnovno sredstvo; da ukoliko uopšte postoji obaveza plaćanja poreza na promet vozila, tada osnovicu može činiti samo vrijednost procijenjenih dijelova a ne vrijednost po kojoj je to vozilo nabavljeno. Predlaže da se tužba uvaži i osporeni akt poništi.

Tužena strana u svom odgovoru ostaje kod razloga iz obrazloženja osporenog akta i predlaže da se tužba odbije kao neosnovana.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 39. ZUS, zatim odgovor tužene strane i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Iz podataka iz spisa predmeta proizlazi da je dana 19.3.2003. godine tužilac nabavio novo teretno vozilo kao osnovno sredstvo, po cijeni od 65.295,00 KM i da je bio oslobođen obaveze plaćanja poreza na promet proizvoda, kako je to propisano odredbom člana 25. stav 1. tačka 5. ZAPP. Takođe, da bi ta poreska povlastica ostala na snazi, tužiocu je u smislu odredbe člana 26. stav 2. istog zakona, zabranjeno da to osnovno sredstvo prometuje u daljem trogodišnjem roku, što je i naznačeno na računu o kupovini vozila. Dalje slijedi da je tužilac, nakon što je 27.3.2003. godine na vozilu nastupila totalna šteta usljed saobraćajne nezogode, vozilo u takvom stanju dana 19.2.2004. godine prodao AK „J.“ B.L. za cijenu od 11.000,00 KM, po sistemu „staro za novo“, jer je od tog pravnog lica nabavio drugo novo vozilo, tako što je nabavna cijena tog novog vozila umanjena za cijenu havarisanog vozila. O ovom prometu, tužilac i AK „J.“ B.L. su zaključili odgovarajući kupoprodajni ugovor.

Iz tako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni i tuženi organ su zaključili da je do daljeg prometa vozila kao osnovnog sredstva došlo unutar trogodišnjeg roka, propisanog odredbom člana 26. stav 2. ZAPP. A tom odredbom je propisano da u slučaju prodaje opreme iz stava 1. istog člana (u koju spada i osnovno sredstvo) u roku od 3 godine od dana izvršene nabavke, obveznik poreza je dužan da plati porez na promet proizvoda po propisima koji su važili u vrijeme nabavke, kao i kamatu koja je utvrđena Zakonom o Poreskoj upravi, izuzev u slučajevima iz člana 25. ZAPP.

Ovaj sud nalazi da za pravilnu primjenu člana 26. stav 2. ZAPP nije od značaja to da li je osnovno sredstvo upotrebljivo na način na koji tužilac tužbom ukazuje, već da ono ima izvjesnu prometnu vrijednost i da je do njegovog daljeg prometa došlo unutar trogodišnjeg roka, a neprometovanje osnovnog sredstva u tom roku je uslov da bi poresko oslobađanje iz

člana 25. stav 1. tačka 5. imalo pravno dejstvo. Takođe, ovaj sud nalazi da saobraćajna nezgoda, koja je prema pravilima osiguravajućih kuća dovela do totalne štete na predmetnom osnovnom sredstvu, ne predstavlja višu silu u smislu odredbe člana 16. tačka 3. ZAPP, jer je motorno vozilo opasna stvar i nastanak štete rukovanjem tom stvari povlači odgovornost za štetu, i nije osnov za neoporezivanje manjka prema toj odredbi ZAPP.

Ovaj sud nalazi nebitnim za rješenje ovog upravnog spora tvrdnju iz tužbe da potpuno havarisano vozilo više nije osnovno sredstvo, obzirom da je do prometa i takvog vozila, iako umanjene vrijednosti, došlo unutar trogodišnjeg roka, te što odredbama člana 26. ZAPP nisu propisani dalji uslovi važenja poreskog oslobođenja za slučaj umanjavanja vrijednosti opreme. Iz te odredbe jasno slijedi da poreska obaveza nastaje za slučaj prometovanja osnovnog sredstva unutar tri godine od izvršene nabavke. Takođe, nebitno je za šta će kupac takvo vozilo koristiti- za opravku i ponovno dovođenje u upotrebljivo stanje ili za dijelove, već je od značaja to da se ipak radi o daljem prometu opreme za koju je dato uslovno poresko oslobođenje, i koja ima određenu vrijednost, pa makar i umanjenu usljed havarije.

Otuda, ovaj sud nalazi valjanom primjenu dijela odredbe člana 26. stav 2. ZAPP, jer je daljim prometovanjem osnovnog sredstva unutar trogodišnjeg roka, koji se računa počev od dana njegove nabavke, prestalo pravno dejstvo uslovnog poreskog oslobođenja. Prema tome, kao osnovica za oporezivanje pravilno je uzeta nabavna cijena iz fakture od 19.3.2003. godine.

Obaveza plaćanja posebnog poreza za redovno i bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja je pravilno određena, saglasno odredbi člana 3. stav 2. Zakona o obezbjeđenju sredstava za redovno i bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja („Službeni glasnik RS“ broj 15/96), kao i kamata na taj iznos, saglasno odredbi člana 88. Zakona o Poreskoj upravi („Službeni glasnik RS“ broj 51/01), s obzirom da članom 26. stav 2. ZAPP nije propisano oslobađanje od obaveze plaćanja ovog posebnog poreza, pa time ni kamate.

Međutim, osporeni akt, sa kojim prvostepeno rješenje čini pravno jedinstvo, se ukazuje nezakonito donijetim u dijelu koji se odnosi na obavezu plaćanja kamate na iznos poreza na promet vozila, s obzirom da iz sadržaja drugog dijela odredbe člana 26. stav 2. ZAPP proizlazi da se kamata propisana Zakonom o Poreskoj upravi ne plaća na promet opreme iz člana 25. ZAPP, iako je on izvršen unutar trogodišnjeg roka. Dakle, tužilac nije dužan platiti kamatu na iznos poreza na promet proizvoda.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nalazi da je u dijelu obaveze plaćanja kamate na porez na promet proizvoda osporenim aktom ostvaren razlog iz člana 10. stav 1. tačka 1. ZUS, pa se na osnovu odredaba člana 41. stav 1. i 2. istog zakona, tužba djelimično uvažava i osporeni akt u tom dijelu poništava, dok se u preostalom dijelu tužba odbija kao neosnovana na osnovu istih odredaba ZUS. U ponovljenom postupku, tuženi organ je u smislu člana 61. ZUS dužan da u roku od 30 dana od dana prijema ove presude donese drugi akt u skladu sa pravnim shvatanjem suda, poštujući primjedbe u pogledu postupka.

Zapisničar
Sonja Matić

Predsjednik vijeća
Janko Ninić